

Το πλαίσιο άσκησης του επαγγέλματος της/του Ψυχολόγου στην Ευρωπαϊκή Ένωση

Λεωνίδας Αρμάος, Ψυχολόγος, MSc

Εκπρόσωπος «Πρωτοβουλίας Σύστασης Ν.Π.Δ.Δ. Ψυχολόγων Ελλάδος»

ΗΜΕΡΙΔΑ

Η Ψυχολογία στην Ελλάδα: Παρόν και μέλλον

Δευτέρα, 20 Μαΐου 2024

«ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ ΣΥΣΤΑΣΗΣ Ν.Π.Δ.Δ. ΨΥΧΟΛΟΓΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ»

- Ξεκίνησε τη δράση της το **2020**
- Απευθύναμε διαδικτυακό κάλεσμα μέσω **ανοικτής επιστολής**, με σκοπό τη **συλλογή υπογραφών**, ούτως ώστε να διεκδικήσουμε -εκ νέου- την ίδρυση Ν.Π.Δ.Δ. Ψυχολόγων Ελλάδος
- **Συγκεντρώσαμε άνω των 3.000 υπογραφών, με αίτημα την ίδρυση Ν.Π.Δ.Δ.!**
- **Καταρτίσαμε Σχέδιο Νόμου** με τη σημαντικότερη βοήθεια του κ. Παναγιώτη Χηνά
- **18/05/2021:** Συνάντηση με το Υπουργείο Υγείας (Γραφείο της Υφυπουργού Υγείας κας. Ράππη), αναγνώριση της κατάστασης, αλλά το ζήτημα δεν προχώρησε πολιτικά

«ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ ΣΥΣΤΑΣΗΣ Ν.Π.Δ.Δ. ΨΥΧΟΛΟΓΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ»

- **2023:** Επικοινωνία με **ΕΛ.Ψ.Ε.** και **συμφωνία** με σκοπό την πραγμάτωση του κοινού μας στόχου
- Αποτέλεσμα αυτής της προσπάθειας αποτέλεσε η **τελική πρόταση Σχεδίου Νόμου, την οποία επεξεργαστήκαμε και προσαρμόσαμε από κοινού με την ΕΛ.Ψ.Ε. και ειδικότερα με την Επιτροπή της για το Ν.Π.Δ.Δ.**

Επιχείρημα της ομιλίας

- Η πλειονότητα των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.) έχουν πλήρη ρύθμιση του επαγγέλματος, δηλαδή φορέα, ο οποίος λειτουργεί όπως ένα ελληνικό Ν.Π.Δ.Δ.
- Η εστίαση της προσοχής στην Ε.Ε. δεν αποτελεί αναγκαίο επιχείρημα για την ίδρυση Ν.Π.Δ.Δ. Ψυχολόγων, καθώς η επάρκεια των επιχειρημάτων για την ίδρυση καλύπτεται ούτως ή άλλως από τα πολλαπλά οφέλη για την Κοινωνία και τη δημόσια υγεία, την εκπαίδευση κ.α.

Επιχείρημα της ομιλίας

- Το επάγγελμα της/του Ψυχολόγου αποτελεί το μόνο επάγγελμα Ψυχικής Υγείας και ένα από τα ελάχιστα που σχετίζονται με την Υγεία, το οποίο στερείται Ν.Π.Δ.Δ. με σαφείς επιπτώσεις, μεταξύ άλλων:
  1. Στην εκπροσώπηση των ψυχολόγων
  2. Στη γνωμοδοτική και συμβουλευτική αρωγή της Πολιτείας σε θέματα που άπτονται του επιστημονικού ενδιαφέροντος της Ψυχολογίας
  3. Στον έλεγχο της αντιποίησης του επαγγέλματος
  4. Στην γενικότερη υποβάθμιση του κύρους της Ψυχολογίας και των παρεχόμενων ψυχολογικών υπηρεσιών

Σημαντικότητα της ομιλίας

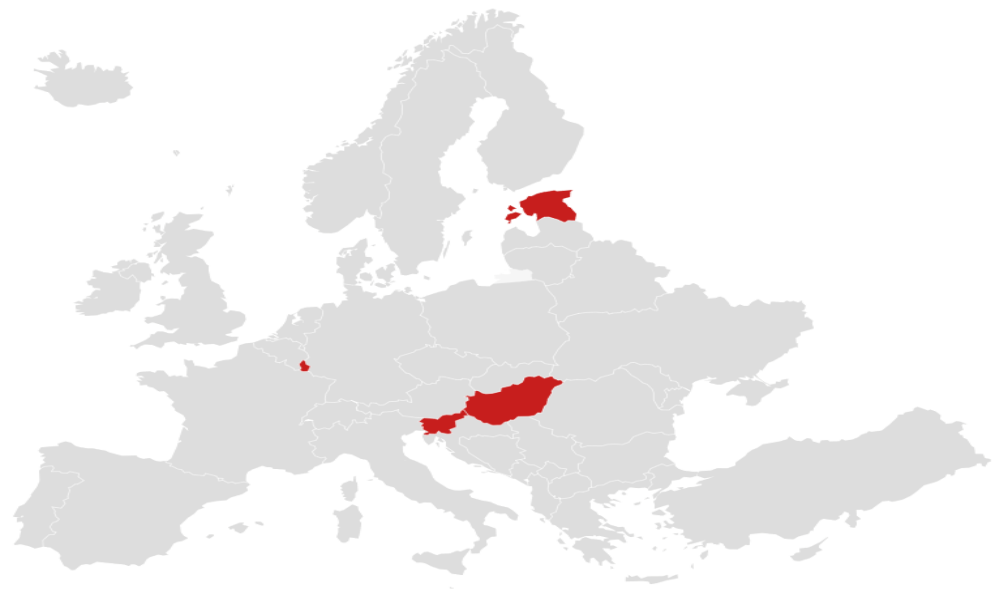
- Η εμπειρία στις χώρες της Ε.Ε. δείχνει τον δρόμο με τις καλές πρακτικές και τις κατευθύνσεις που η πλειονότητα των χωρών της επιλέγει και αυτό θα αποδειχθεί και σήμερα
- Για τις πληροφορίες που περιέχονται στην παρούσα ομιλία έχουν εργαστεί αλφαβητικά οι:
Αρμάος Λεωνίδα, Ζούμπου Ειρήνη, Λογιωτατόπουλος Γεράσιμος,
Μαρίνη Κατερίνα, Ξανθού Εμμανουέλα, Παναρίτης Χρήστος,
Σαμαρά Ιωάννα και Τζουράκης Παναγιώτης

Χώρες-εξαιρέσεις της Ε.Ε. χωρίς ρύθμιση του επαγγέλματος της/του Ψυχολόγου (4 χώρες)

- Στην **Εσθονία**, το **Λουξεμβούργο**, την **Ουγγαρία** και τη **Σλοβενία** ο τίτλος της/του Ψυχολόγου δεν προστατεύεται νομικά και δεν απαιτείται άδεια για την άσκηση του επαγγέλματος
- Δεν υφίσταται κάποιος φορέας, ο οποίος να ρυθμίζει το επάγγελμα
- Με εξαίρεση το Λουξεμβούργο, οι υπόλοιπες χώρες ορίζουν πολλές φορές κατά περίπτωση συγκεκριμένα κριτήρια για συγκεκριμένες επαγγελματικές θέσεις Ψυχολόγου

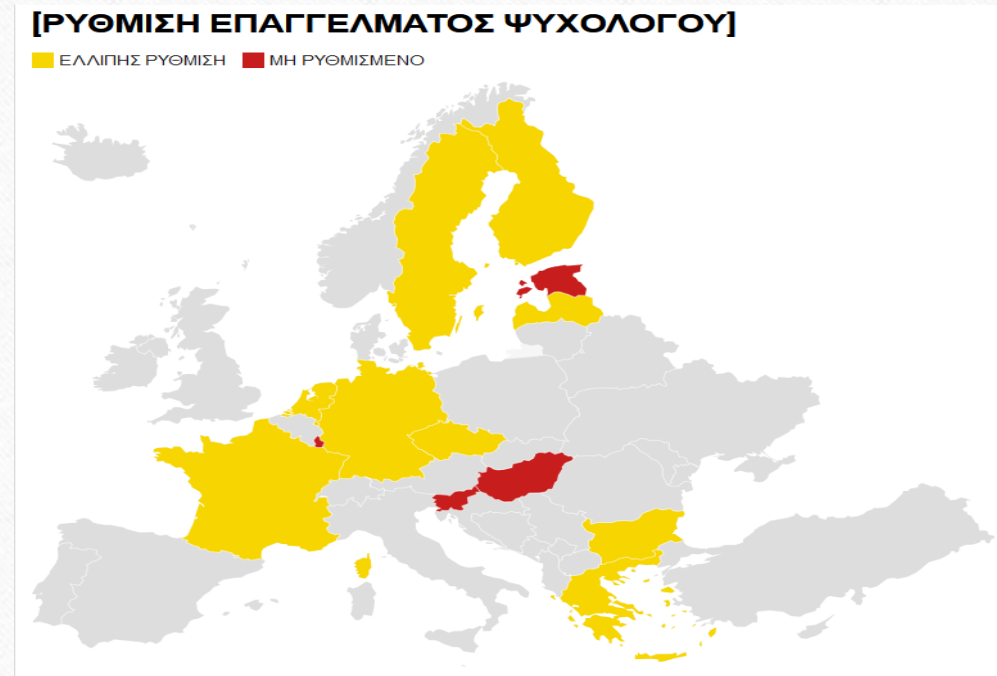
[ΡΥΘΜΙΣΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΟΣ ΨΥΧΟΛΟΓΟΥ]

■ ΜΗ ΡΥΘΜΙΣΜΕΝΟ

Χώρες της Ε.Ε. με ελλιπή ρύθμιση του επαγγέλματος της/του Ψυχολόγου (9 χώρες)

- Η Ελλάδα ανήκει στην κατηγορία της ελλιπούς ρύθμισης, όπου οι ψυχολόγοι δεν εκπροσωπούνται και η ρύθμιση, αν και ξεκινά νωρίς για χώρα της Ευρώπης (το 1979) έγκειται ακόμα αποκλειστικά και μόνο στην έκδοση της άδειας άσκησης επαγγέλματος από τις Περιφερειακές Διευθύνσεις
- Η Βουλγαρία, η Γαλλία, η Γερμανία, η Λετονία, η Ολλανδία, η Σουηδία, η Τσεχία και η Φινλανδία δεν έχουν ρυθμίσει, για τους δικούς της ιστορικούς λόγους η καθεμία, επαρκώς το επάγγελμα της/του Ψυχολόγου

Χώρες της Ε.Ε. με ελλιπή ρύθμιση του επαγγέλματος της/του Ψυχολόγου (9 χώρες)

- Στις περισσότερες χώρες εξ αυτών, η άδεια άσκησης επαγγέλματος εκδίδεται μεν κρατικά και υφίσταται Μητρώο ψυχολόγων (η **Ελλάδα δεν διαθέτει Μητρώο**), αλλά στις χώρες αυτές **δεν υφίσταται ένας φορέας, ο οποίος να εκπροσωπεί το σύνολο των ψυχολόγων, ρυθμίζοντας και προστατεύοντας το επάγγελμα**
- Σε ορισμένες από τις χώρες αυτές (π.χ. Ολλανδία, Σουηδία, Φινλανδία κ.α.) υφίσταται ανά χώρα ένας κυρίαρχος, αξιόπιστος και ως εκ τούτου πολυπληθής Σύλλογος, στον οποίο η συντριπτική πλειονότητα των επαγγελματιών ψυχολόγων εγγράφεται, ώστε να εκπροσωπείται και να εντάσσεται σε ένα ευρύ δίκτυο επαγγελματικής διασύνδεσης
- **Αδυναμία υποκατάστασης της επαγγελματικής/κοινωνικής ωφέλειας οργάνωσης των επαγγελματιών ψυχολόγων σε έναν φορέα στο πρότυπο ενός ελληνικού Ν.Π.Δ.Δ.**

Χώρες της Ε.Ε. με πλήρη ρύθμιση του επαγγέλματος της/του Ψυχολόγου (14 χώρες)

- Ο εκάστοτε φορέας ανά χώρα, ο οποίος και λειτουργεί στο πρότυπο ενός ελληνικού Ν.Π.Δ.Δ., έχει την αρμοδιότητα, μεταξύ άλλων:
  1. Να εκπροσωπεί το σύνολο των ψυχολόγων της χώρας
  2. Να εκδίδει την άδεια άσκησης επαγγέλματος (π.χ. Βέλγιο, Κροατία, Λιθουανία, Μάλτα, Πορτογαλία, Ρουμανία και Σλοβακία)
  3. Να εγγράφει υποχρεωτικά τις/τους ψυχολόγους
  4. Να συντάσσει και να δημοσιεύει Μητρώο
  5. Να αναπτύσσει τις αρχές της επαγγελματικής ηθικής

Χώρες της Ε.Ε. με πλήρη ρύθμιση του επαγγέλματος της/του Ψυχολόγου (14 χώρες)

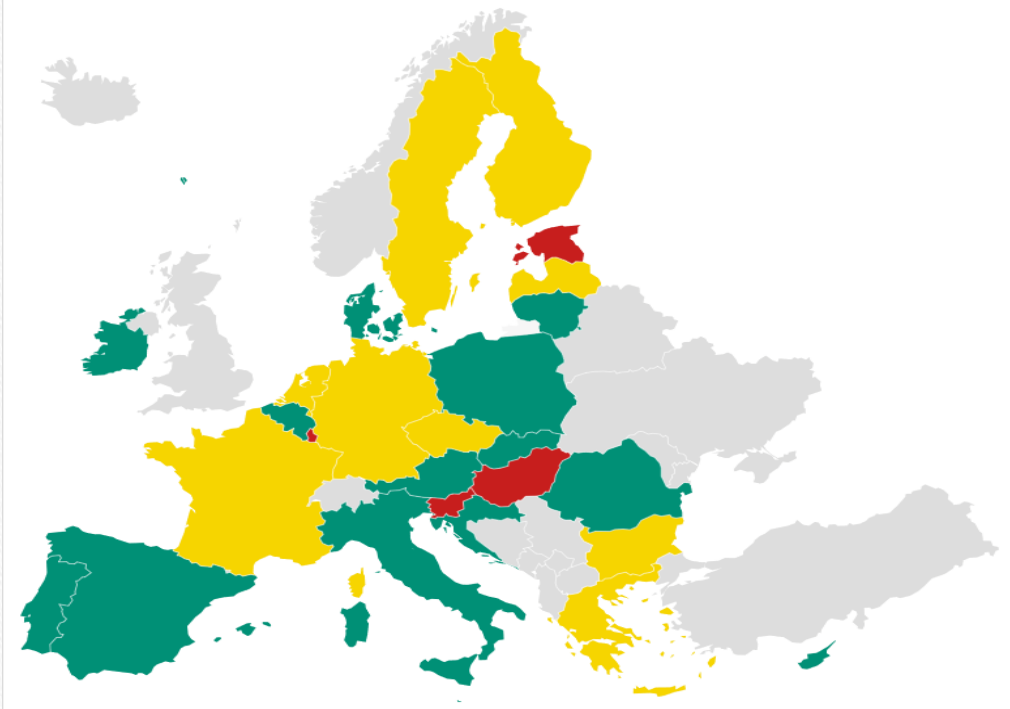
- Ο εκάστοτε φορέας ανά χώρα, ο οποίος και λειτουργεί στο πρότυπο ενός ελληνικού Ν.Π.Δ.Δ., έχει την αρμοδιότητα, μεταξύ άλλων:
  6. Να θεσπίζει Κώδικα Δεοντολογίας εποπτεύοντας την τήρησή του
  7. Να εισηγείται στο Κράτος για θέματα εκπαίδευσης
  8. Να καθορίζει το πλαίσιο των επαγγελματικών καθηκόντων
  9. Να διοργανώνει προγράμματα συνεχούς επαγγελματικής κατάρτισης
  10. Να παρέχει επαγγελματική καθοδήγηση και να αναβαθμίζει το κύρος και την ποιότητα των παρεχόμενων ψυχολογικών υπηρεσιών, ασχολούμενος με όλα τα ζητήματα που αφορούν στη ρύθμιση και στη βελτίωση της επαγγελματικής πρακτικής των ψυχολόγων

Χώρες της Ε.Ε. ανά βαθμό ρύθμισης της Ψυχολογίας

ΑΠΟΥΣΙΑ ΡΥΘΜΙΣΗΣ (4)	ΕΛΛΙΠΗΣ ΡΥΘΜΙΣΗ (9)	ΠΛΗΡΗΣ ΡΥΘΜΙΣΗ (14)	
Εσθονία	Βουλγαρία	Αυστρία	Μάλτα
Λιθουανία	Γαλλία	Βέλγιο	Πολωνία
Ουγγαρία	Γερμανία	Δανία	Πορτογαλία
Σλοβενία	Ελλάδα	Ιρλανδία	Ρουμανία
	Λετονία	Ισπανία	Σλοβακία
	Ολλανδία	Ιταλία	
	Σουηδία	Κροατία	
	Τσεχία	Κύπρος	
	Φινλανδία	Λιθουανία	

[ΡΥΘΜΙΣΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΟΣ ΨΥΧΟΛΟΓΟΥ]

■ ΕΛΛΙΠΗΣ ΡΥΘΜΙΣΗ ■ ΜΗ ΡΥΘΜΙΣΜΕΝΟ ■ ΠΛΗΡΩΣ ΡΥΘΜΙΣΜΕΝΟ

Συμπέρασμα...

- Επιβεβαίωση επιχειρήματος: Η πλειονότητα των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.) διαθέτουν πλήρη ρύθμιση του επαγγέλματος της/του Ψυχολόγου, δηλαδή φορέα, ο οποίος λειτουργεί όπως ένα ελληνικό Ν.Π.Δ.Δ.
- Η κατάσταση που επικρατεί στην πλειονότητα των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης δείχνει τον δρόμο. Ο δρόμος αυτός δεν είναι άλλος από την ίδρυση Νομικού Προσώπου Δημοσίου Δικαίου Ψυχολόγων Ελλάδος, ώστε να επιλυθεί ένα χρόνιο ζήτημα για την Ψυχολογία και την ίδια την κοινωνία στην Ελλάδα!
- Η περαιτέρω ρύθμιση του επαγγέλματος της/του ψυχολόγου αποτελεί μία **ξεκάθαρη ανάγκη της Κοινωνίας**, αφού το ζήτημα εδράζεται πρώτα και κύρια στη βάση της δημόσιας υγείας και της προσπάθειας για την αποτελεσματικότερη διασφάλιση και προαγωγή της!

Βιβλιογραφία

- Χώρες χωρίς ρύθμιση της Ψυχολογίας:

Εσθονία: 1. Europsy: <https://www.europsy.eu/national-requirements-estonia>

2. Εσθονική Ψυχολογική Εταιρεία: <https://www.epl.org.ee/wb/pages/pohikiri.php>

Λουξεμβούργο: 1. Ψυχολογική Εταιρεία του Λουξεμβούργου: <https://www.slp.lu/en/>

2. Ιστοσελίδα ψηφίσματος: <https://www.psydrop-psydran.lu/en>

Ουγγαρία: 1. Europsy: <https://www.europsy.eu/national-requirements-hungary>

2. National Report Hungary - Psychologist profession:

<https://www.eftasurv.int/cms/sites/default/files/documents/gopro/4571-Vedlegg%2017%20-%20%20Hungarys%20national%20report%20%28L%29%281360633%29.pdf>

Σλοβενία: 1. The Slovenian Psychologists' Association (SPA): <http://www.dps.si/o-drustvu/>,

<http://www.dps.si/za-psihologe/zakon-o-psiholoski-dejavnosti/>

2. Europsy: <https://www.europsy.eu/national-requirements-slovenia>

Βιβλιογραφία

- Χώρες με ελλιπή ρύθμιση της Ψυχολογίας:

Βουλγαρία: Εταιρεία Ψυχολόγων στη Δημοκρατία της Βουλγαρίας (DPRB): <http://psychology-bg.org>

Γαλλία: 1. Υπουργείο Ανώτατης Εκπαίδευσης και Έρευνας Γαλλίας (Ministère de l'Enseignement supérieur et de la Recherche): <https://www.enseignementsup-recherche.gouv.fr/fr/psychologue-une-profession-reglementee-en-france-46456>

2. Syndicat National des Psychologues: <https://psychologues.org/exercice-liberal-refs-single/inscription-adeli/>,
<https://psychologues.org/actualites-single/la-demarche-du-ceredepsy/>

Γερμανία: 1. Europsy: <https://www.europsy.eu/national-requirements-germany>

2. Επαγγελματική Ένωση Γερμανών Ψυχολόγων: <https://www.bdp-verband.de/verband/geschichte#c13809>

Λετονία: Λετονική Ψυχολογική Εταιρεία <https://psihologubiedriba.lv>

Βιβλιογραφία

- Χώρες με ελλιπή ρύθμιση της Ψυχολογίας:

Ολλανδία: 1. Big-register: <https://www.bigregister.nl/>

2. Ολλανδικό Ινστιτούτο Ψυχολόγων: <https://psynip.nl/over-ons/>

Σουηδία: 1. Εθνικό Συμβούλιο Υγείας και Πρόνοιας (Socialstyrelsen): <https://www.socialstyrelsen.se/>.

2. Swedish Psychological Association: <https://www.psykologforbundet.se/Om-orbundet/>

Τσεχία: 1. Europsy: <https://www.europsy.eu/national-requirements-czech-republic>

2. «The Union of Psychologists' Associations of the Czech Republic»: <https://english.upacr.cz/>

Φινλανδία: 1. Σύλλογος Ψυχολόγων «Psykologiliitto»: <https://www.psyli.fi/en/front-page/the-finnish-psychological-association/how-to-become-a-licensed-psychologist-in-finland/>

2. «Valvira»: <https://valvira.fi/etusivu>

Βιβλιογραφία

- Χώρες με πλήρη ρύθμιση της Ψυχολογίας:

Αυστρία: Ομοσπονδιακός νόμος:

<https://www.ris.bka.gv.at/GeltendeFassung.wxe?Abfrage=Bundesnormen&Gesetzesnummer=20008552>

Βέλγιο: Psychologencommissie Commission des Psychologues: <https://www.compsy.be/nl/over-ons> ,

<https://www.compsy.be/nl/samenstelling-van-de-psychologencommissie>

Δανία: 1. Dansk Psykolog Forening: https://www.dp.dk/?gad_source=1

2. Συμβούλιο Ψυχολόγων Δανίας: <https://ast.dk/naevn/psykolognaevnet>,

<https://ast.dk/naevn/psykolognaevnet/autorisation-som-psykolog>

Ιρλανδία: CORU: <https://www.coru.ie/about-us/registration-boards/psychologists-registration-board/update-on-statutory-regulation-of-psychologists/>

Ισπανία: Ιδρυτικός νόμος του COP: <https://www.cop.es/index.php?page=consejo>

Βιβλιογραφία

- Χώρες με πλήρη ρύθμιση της Ψυχολογίας:

Ιταλία: 1. Υπουργείο Υγείας Ιταλίας: <http://www.salute.gov.it/>.

2. Σύλλογος Ψυχολόγων (Ordine degli Psicologi): <https://www.ordinepsicologi.it/>

Κροατία: Κροατικό Επιμελητήριο Ψυχολόγων: <https://www.psiholoska-komora.hr/kontakt/>

Κύπρος: 1. Συμβούλιο Εγγραφής Ψυχολόγων Κύπρου: <https://www.seps.org.cy/about/>

2. Νομοθεσία: Ιδρυτικός Νόμος

https://www.seps.org.cy/wp-content/uploads/2013/05/%CE%9F-%CF%80%CE%B5%CF%81%CE%B9%CC%81-%CE%95%CE%B3%CE%B3%CF%81%CE%B1%CF%86%CE%B7%CC%81%CF%82-%CE%A8%CF%85%CF%87%CE%BF%CE%BB%CE%BF%CC%81%CE%B3%CF%89%CE%BD-%CE%9D%CE%BF%CC%81%CE%BC%CE%BF%CF%82-%CF%84%CE%BF%CF%85-1995-68l_1995.pdf

Λιθουανία: Ιδρυτικός νόμος: https://e-seimas.lrs.lt/rs/legalact/TAP/TAIS.352553/format/ISO_PDF/

Βιβλιογραφία

- Χώρες με πλήρη ρύθμιση της Ψυχολογίας:

Μάλτα: 1. Νομοθεσία: <https://legislation.mt/eli/cap/471/eng/pdf>

2. Επιμελητήριο Ψυχολόγων Μάλτας: <https://www.mcp.org.mt/>

Πολωνία: 1. Ο νόμος που ρυθμίζει το επάγγελμα της/του Ψυχολόγου και αναφέρει την ίδρυση και της λεπτομέρειες λειτουργίας του Συλλόγου: <https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20010730763/U/D20010763Lj.pdf>

2. Η νεότερη εκδοχή του νόμου, η οποία αφήνει अपαράλλακτα τα προαναφερθέντα και εκσυγχρονίζει τον προηγούμενο νόμο (π.χ. περί προστασίας προσωπικών δεδομένων κ.τ.λ.):

<https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20190001026/O/D20191026.pdf>

3. Η ανακοίνωση της Πολωνικής Ψυχολογικής Εταιρείας σχετικά με την προσπάθεια ίδρυσης Συλλόγου στο πρότυπο Ν.Π.Δ.Δ.: <https://psych.org.pl/aktualnosci/aktualnosc/regulacja-zawodu-psychologa-w-strone-samorzadu>

Πορτογαλία: Ordem dos Psicólogos Portugueses: <https://www.ordemdospsicologos.pt/pt/aopp>

Βιβλιογραφία

- Χώρες με πλήρη ρύθμιση της Ψυχολογίας:

Ρουμανία: Ιδρυτικός νόμος CPR: <https://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocument/52375>

Σλοβακία: Σλοβακικό Επιμελητήριο Ψυχολόγων: <https://www.komorapsychologov.sk/slovenska-komora-psychologov/>

Ευχαριστώ πολύ για την προσοχή σας!
